УДК 378.147

Добровольська Наталія Леонідівна
викладач кафедри іноземних мов
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна
natulyadob@rambler.ru

КОМП'ЮТЕРНО-ІНТЕГРОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ БАКАЛАВРІВ КОМП'ЮТЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Анотація. Роботу присвячено впровадженню нових інформаційних технологій у процес навчання англійської мови студентів технічних вищих навчальних закладів. Означено, що імплементація Інтернету в процес навчання розширює зону індивідуальної активності кожного студента. Метою статті є визначення методичних переваг вивчення іноземної мови професійного спрямування з використанням спеціально розроблених і підготовлених електронних засобів навчального призначення бакалаврами напряму підготовки «Комп'ютерні науки». Доведено, що спеціально розроблені комп'ютерні освітні технології з курсу іноземної мови мають високий ступінь інтерактивного, індивідуального навчання, підвищують мотивацію студентів до отримання інформації.

Ключові слова: Інтернет; освітнє середовище; електронні засоби навчального призначення; друковані й електронні джерела; інформаційний ресурс.

1. ВСТУП

Особливістю сучасного етапу підготовки фахівців комп'ютерних спеціальностей є врахування обставин переходу економіки України до ринкових відносин, вступу до СОТ, що вимагає пристосування до нових реальностей, ділових контактів із зарубіжними партнерами і використання іншомовних (друкованих й електронних) джерел в умовах ведення бізнесу. З метою врегулювання виробничих питань, випускнику вищого навчального закладу (ВНЗ) належить працювати з контрактами, угодами, релізами про партнерство, результатами патентного пошуку, рекламою тощо.

Постановка проблеми та її актуальність. Відтак, мета вивчення іноземної мови у ВНЗ полягає вже не у тому, щоб навчити студента розмовляти на побутовому рівні, але і дати йому певні професійно зорієнтовані знання іноземною мовою. Для розв'язання цієї проблеми на перший план виходить модернізація процесу навчання, створення незалежного структурованого освітнього середовища як основи інформаційного ресурсу до вивчення іноземної мови професійного спрямування, що, без сумніву, є актуальним завданням. Глобальна мережа Інтернет нині має великі інформаційні ресурси і не менш вражаючі послуги. У процесі вивчення іноземних мов викладачам і студентам доступні великі обсяги навчальної, професійної та соціокультурної інформації — автентичні тексти, доступні для перегляду, читання та прослуховування з можливістю миттєвого перекладу будь-якої складності, граматичні вправи, тести, а відео фільми-уроки і живе спілкування (усне чи письмове) з носіями іноземної мови створюють природне іншомовне комунікативне середовище для окремої групи людей. Імплементація Інтернету в процес навчання розширює зону індивідуальної активності кожного студента, підвищує мотивацію навчання, збільшує швидкість подання і засвоєння навчального матеріалу іноземною мовою як у межах одного заняття, так і протягом усього курсу навчання. Показовим є і той факт, що з удосконаленням технічних характеристик комп'ютерної техніки, невпинно зростає й інформаційна культура викладача і студента.

© Н.Л.Добровольська, 2014.

Але для досягнення студентами рівнів мовної і мовленнєвої компетенції, що відповідають міжнародним стандартам, викладеним у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти, у Національній програмі з англійської мови професійного спілкування і які є визначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці бакалавра, що навчається за конкретним напрямом підготовки, наприклад, «Комп'ютерні науки», недостатньо просто ознайомити студентів з англомовними сторінками тематичних сайтів, подивитись відео і прослухати перекладений текст або виконати розроблені кимось тести для перевірки рівня засвоєння знань, необхідно створити такий інформаційний ресурс, що буде відповідати цілям і змісту навчання майбутніх спеціалістів, містити певний лексичний матеріал і такі творчі завдання, які допоможуть нинішнім студентам у їх професійній діяльності протягом усього життя.

Аналіз наукових праць, присвячених розв'язанню проблеми. Дидактична доцільність, ефективність та можливості використання Інтернет-ресурсів для розвитку пізнавальної активності і самостійності студентів є предметом вивчення вітчизняних і зарубіжних чених протягом останніх років (Я. Булахова, Р. Бужиков О. Ванівська, Р. Гуревич, М. Жалдак, А. Коломієць, В. Кухаренко, В. Логвіненко, Н. Макоєд, Н. Муліна, С. Радецька, E. Buchholz, V. Cook, G. Davies, J. Higgins, H. Jung та ін.). Визначено, що інформаційні ресурси глобальної мережі слугують для:

- підтримки навчальної роботи студентів;
- формування навичок самонавчання і самоосвіти;
- підвищення мотиваційного компоненту для набуття освіти і самоосвіти.

Так, окремі компоненти комп'ютерно-орієнтованої методичної системи розвитку пізнавальної активності студентів розглянуто у роботах [1–5]. Авторами визначено педагогічні умови застосування інноваційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземних мов, пропонується методика комплексного використання відео, комп'ютерного та лінгафонного обладнання на заняттях, доведено доцільність комплексного використання сучасних технічних засобів навчання, але подані рекомендації стосуються, на жаль, лише формування окремих компетенцій студентів (підвищення ефективності навчання читання [4], переклад фахових текстів із застосуванням комп'ютерних технологій [5], граматичні знання [3] тощо).

Цікавими видаються і роботи, у яких пропонується технологія створення дистанційних навчальних курсів і методика організації навчальної роботи з їх використанням за умов очної форми навчання у вигляді навчальних циклів [6, 7]. Така форма навчання є достатньо ефективною й можливою для застосування у педагогічній практиці, але лише за умови високого рівня лінгвістичної підготовки студентів.

У роботі [8] основним засобом педагогічного впливу обрано пізнавальну активність студентів, пов'язану з ініціативою і пошуком різних шляхів розв'язання навчальних задач без участі викладача, що, безумовно, є кроком вперед у розвитку педагогічної теорії. А пропозиція автора щодо використання різних варіантів викладання для кожної навчальної теми (у процесі вивчення інформаційно-комунікативних технологій), що максимізує сумарний ефект впливу навчального матеріалу на розвиток пізнавальної самостійності, може бути оптимально використана під час розробки електронних засобів навчального призначення для вивчення іноземних мов.

Але, не дивлячись на те, що галузі дослідження науковців постійно розширюються, питання впровадження нових інформаційних технологій у навчальний процес все ще залишається відкритим.

Постановка завдання, цілі статті. Метою статті є порівняння результатів використання дидактичних можливостей Інтернет-ресурсів глобальної мережі, спеціально розроблених і підготовлених електронних засобів навчального призначення

в процесі вивчення англійської мови професійного спрямування бакалаврами напряму підготовки «Комп'ютерні науки».

2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для характеристики новітніх методик навчання усного і писемного професійно орієнтованого спілкування англійською мовою з використанням комп'ютерно-інтегрованих технологій у вітчизняній і зарубіжній педагогіці і напрямів їх удосконалення було використано метод аналізу педагогічних і методичних друкованих і електронних джерел з досліджуваної теми; вивчення й узагальнення практичного досвіду викладачів і власного досвіду навчання майбутніх інженерів фахового спілкування англійською мовою. Задля розробки системи вправ застосовано методи наукового спостереження за процесом формування у студентів навичок професійно орієнтованого спілкування англійською мовою і моделювання відповідного процесу навчання. Перевірку ефективності запропонованого комплексу вправ здійснено методом констатувального методичного експерименту. Для перевірки достовірності результатів експериментального навчання, їх кількісної і якісної характеристики застосовано статистичні методи дослідження.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Виклад основного матеріалу. Встановлено, що у цифровому світі Інтернету знаходиться 500 мільярдів гігабайт інформації, що подвоюється кожні 18 місяців. Чи можемо ми вправно зорієнтуватися у цій лавині і знайти саме те, що необхідно? Чи буде знайдено найкраще? Звичайно, он-лайн матеріали, які Інтернет надає студентам, певною мірою регулюють навчальну активність, розширюють лексичний запас, розвивають фонетичні навички, дозволяють застосовувати різноманітні банки даних, енциклопедичні і довідкові видання, самостійно перевірити одержані результати, діставатися до носіїв мови, незважаючи на відстань і час. Але дуже часто студенти починають «скачувати» все поспіль (різноманітні не фахові тексти, електронні книги складного рівня, які не розраховані для студентів немовних вузів тощо). Певну роль відіграє добір завдань і видів діяльності, які викладач рекомендує для самостійної роботи студентам. Наприклад, вивчаюче читання передбачає, що студентам слід мати повне розуміння всієї інформації, яку містить текст, з метою її критичного осмислення. Інтернет є невичерпним джерелом текстів для вивчаючого читання. І це створює студентам певні перешкоди в пошуках конкретних текстів. Вони витрачають багато часу на пошук інформації. Відтак, зникає мотивація до отримання інформації іноземною мовою, що призводить до зниження ефективності самостійної роботи.

Тому постає питання того, як навчити студентів не тільки застосовувати матеріали, які пропонує Інтернет, а й уміти визначити проблему, ключові слова, які обмежують пошук інформації тощо. Тобто вся самостійна діяльність студентів має бути дидактично структурованою відповідно до поставленої мети і змісту навчання.

Із цим завданням можуть впоратись такі новітні освітні технології, як електронні засоби навчального призначення, які надають процесу вивчення іноземних мов універсального характеру, завдяки поєднанню в собі усіх необхідних матеріалів і засобів для навчання. Вони пропонують повне заглиблення студента у процес вивчення мови, а творчі завдання, поряд із завданнями на пошук синонімів, антонімів, помилок, порівняння і співставлення, підключають не тільки пам'ять, але й логіку, навчають мислити аналітично й образно.

Такі посібники є зорієнтовані на розвиток не тільки мовних знань, але й на креативність і загальний кругозір кожного студента. Наголошуючи на методичних перевагах вивчення іноземної мови з використанням мультимедійних засобів навчання, слід зазначити, що спеціально розроблені комп'ютерні технології з курсу іноземної мови мають більший ступінь інтерактивного, індивідуального навчання, підвищують мотивацію студентів до отримання інформації, надають можливість обирати темп і рівень завдань самостійно або за рекомендацією викладача, покращують швидкість засвоєння граматичних конструкцій і накопичення словникового запасу.

Як приклад розглянемо електронний посібник до проведення практичних занять зі студентами, що навчаються за напрямом підготовки «Комп'ютерна інженерія» («Your professional portfolio. Part I. Operating systems. Networking and the Internet») [11]. Навчальний посібник складається з 9 навчальних блоків і одного контрольного заняття. Курс розрахований на 64 години практичних занять і відповідає положенням базового навчального плану і вивчається з метою вдосконалення професійних знань з розвитку вмінь використання цих знань в англомовній професійній діяльності. У зв'язку з тим, що спілкування з фахівцями, які працюють в інших країнах, переважно відбувається в інтерактивному режимі, посібник спрямований на розвиток умінь усної і писемної професійно орієнтованої комунікації. Методика оволодіння курсом базується на дидактичних закономірностях організації процесу навчання і лінгводидактичних принципах навчання іншомовної мовленнєвої діяльності. Саме така методика забезпечує покрокове засвоєння матеріалу, що вивчається, з дозованим нарощуванням мовних і мовленнєвих труднощів, значною мірою вдосконалює процес набуття знань переважною більшістю студентів. До його методичних переваг можна віднести можливість використання автентичного відео- й аудіоматеріалу, спрямованого на набуття студентами комунікативних компетенцій, пов'язаних з усним і писемним мовленням.

Для навчання читання студенти виконують вправи з формування лексичних і граматичних навичок читання і розвитку вмінь читання; дають письмові відповіді на запитання щодо основного змісту тексту і його деталей; підбирають з кількох малюнків ті, які ілюструють провідну думку тексту; складають план тексту.

Для навчання письма студенти виконують вправи на розвиток умінь писемного мовлення. Письмові перекази, твори, творчі диктанти, складання планів і тез для повідомлення на задану тему, написання особистого чи ділового листа, тобто письмові розповіді за заданими ситуаціями, відносяться до комунікативного писемного мовлення. Іншими словами, це є писемні мовленнєві вправи з вивченої або суміжної професійно зорієнтованої теми розмовної практики.

Аудіовізуальні вправи допомагають усвідомити зв'язок між образом, поняттям і словом, відтворити слово або мовний зразок за наочною підказкою. При сприйнятті іноземної мови на слух (аудіювання) студенти можуть робити записи, скласти конспект аудіотекста за запропонованим планом (за ключовими словами). Використовується і вільний диктант. У цьому випадку диктор читає текст абзацами, а студенти записують його.

Для навчання говоріння – вправи на формування вмінь діалогічного і монологічного мовлення.

У процесі виконання всіх вправ, які включені до електронного посібника студенти самі обирають темп і рівень завдань (можливість переходу до більш складних чи навпаки більш простих варіантів роботи). Також студенти в процесі навчання користуються засобами підтримки (озвученими електронними словниками, довідниками). І всі ці можливості навчального електронного посібника покращують швидкість засвоєння граматичних конструкцій і накопичення словникового запасу

студентами. Слід зазначити, що всі вправи і завдання зазначеного курсу виконуються з використанням комп’ютера.

Спираючись на критерії класифікації вправ, що виокремлено в методиці викладання іноземних мов Н. К. Скляренко [10], критеріями до розподілу вправ на типи в укладеній системі вважалися такі:

- вмотивованість;
- комунікативність (некомунікативні, умовно-комунікативні, комунікативні);
- ступінь керування (керовані, частково керовані, мінімально керовані);
- наявність ігрового компоненту (без ігрового компоненту, з нерольовим ігровим компонентом, з рольовим ігровим компонентом);
- спосіб організації (фронтальні, групові, парні, індивідуальні);
- наявність опор (вербальні, штучно створені, природні);
- професійна спрямованість.

З метою порівняння вищезазначених методів навчання і визначення їх реальної ефективності, було проведено апробацію електронного засобу навчального призначення [11] шляхом експерименту. Для його проведення були визначені експериментальна і контрольна групи студентів, яким були створені рівноцінні умови навчання упродовж одного семестру без відриву від навчального процесу за однаковою сіткою годин. Зі студентами експериментальної групи апробація проводилася на підставі курсу, поданого в експериментальному навчальному посібнику [11]. Студенти контрольної групи продовжували заняття з використанням Інтернет ресурсів до вивчення іноземної мови, http://dynamo.dictionary.com, grammar.ccc.commnet.edu, softpanorama.org, slideshare.net, personal.kent.edu, nationmaster.com, ex-designz.net/, compnetworking.about.com, wps.pearsonlongman.com, quizrevolution.com**,** http://www.englishclub.com*,* та ін.

Для одержання об'єктивних результатів експерименту було визначено рівні професійних знань і вмінь респондентів, для означення яких ми спиралися на шкалу оцінювання DIALANG, яка заснована на Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти [12]. Опишемо ці рівні.

Найвищий рівень. На цьому рівні студент пише іноземною мовою добре структуровані тексти і широко висловлює свою точку зору в повному обсязі. Може обговорювати складні професійні запитання у листі, есе, доповіді або проекті, складених іноземною мовою, виділяючи найбільш важливі факти на свій погляд. Уміє складати іноземною мовою професійні тексти, огляди і резюме професійних автентичних текстів так, щоб допомогти читачеві визначити і запам'ятати важливі факти.

Студент здатний діяти в непередбачених ситуаціях і створювати нові алгоритми, правила, дії, тобто суб'єктивно нову інформацію засобами іноземної мови; працює за самостійно визначеним алгоритмом і вільно доповідає про досягнуті результати без використання підготовлених нотаток.

Приклади вправ:

- ознайомлення з матеріалами он-лайн конференції (чату, і т. ін.), представленими в завданні; пошук в електронному словнику складних для розуміння слів і висловлювань; складання плану майбутнього листа;
- ознайомлення з професійно орієнтованим автентичним текстом, у якому надається інструкція;
- пошук пояснення англійською мовою складних для розуміння слів і висловлювань з використанням електронного словника;
- виконання операцій, указаних в інструкції з наданням коментарів щодо своїх дій англійською мовою;

- запис виконаних дій відповідно до їх реалізації англійською мовою;
- знайомство з повідомленнями про проведення міжнародних конференцій в Інтернеті і вибір кожним студентом конференції, у якій він бажає взяти участь;
- заповнення реєстраційної форми для участі в конференції;
- самостійний пошук додаткової інформації в мережі Інтернет або в інших додаткових джерелах;
- складання плану доповіді для майбутньої конференції, кожний пункт якої є ключовим стверджувальним реченням;
- програмування обсягу висловлювання у зв'язку з необхідністю найбільш повного розкриття змісту кожного пункту плану;
- написання доповіді з теми конференції з використанням складеного плану;
- вибір теми дослідження і пошук додаткової інформації;
- усне і письмове обґрунтування вибору теми дослідження;
- самостійне складання проекту професійної діяльності за обраною темою;
- презентація складеного проекту з його колективним обговоренням;
- виправлення проекту відповідно до зауважень, отриманих під час обговорення;
- обрання в мережі Інтернет сайту, де студентам пропонується взяти участь у проекті;
- відправка складеного проекту на електронну адресу сайту для подальшої участі в проекті.

Високий рівень характеризується високими якісними і кількісними показниками. Студент уміє творчо застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці в новій, нестандартній ситуації, конструювати нові способи діяльності. Студент не тільки відтворює навчальну інформацію в повному обсязі, а й пояснює сутність вивчених об'єктів, процесів, явищ, правила дії з ними, дає відповідь на будь-яке запитання, розв’язує будь-які завдання, які можуть бути йому запропоновані відповідно до програмних вимог на цьому етапі навчання, конструює нові способи діяльності і знаходить нові, часто оригінальні підходи до розв’язання поставлених перед ним завдань, використовуючи іноземну мову як засіб комунікації.

Працює за алгоритмом, визначеним викладачем, доповідає про досягнуті результати на прохання викладача, використовуючи заздалегідь підготовлені нотатки.

Приклади вправ:

- читання автентичного (неадаптованого) тексту з розширеним обсягом професійної інформації;
- переклад складних для розуміння слів і висловлювань з використанням електронного словника і он-лайн енциклопедій;
- виконання операцій, вказаних в інструкції, з наданням письмових коментарів щодо своїх дій англійською мовою;
- запис виконаних дій відповідно до їх реалізації в лабораторних умовах;
- складання в письмовому вигляді програми виконання професійної діяльності англійською мовою;
- презентація в електронному вигляді складеного опису;
- короткий письмовий переказ (у вигляді умовиводу, пояснення, пропозиції, повідомлення, інструкції стосовно користування) прочитаної інформації для полегшення її подальшого використання під час усного обговорення і пояснення зазначеної проблеми;
- розміщення його на персональній сторінці учасника проекту;
- перегляд запропонованого відеосюжету;
- пояснення однокурсникам суті розглянутої проблеми з використанням переглянутої інформації.

Середній рівень. Студент може переказати (усно / письмово) іноземною мовою зміст фахового тексту, правила, відтворити формулювання того чи іншого закону, алгоритму, але не в повному обсязі, і відтворює все з опорою переважно на механічну пам'ять, а не на рівні з'ясування сутності. Студент відповідає на запитання тільки репродуктивного плану і часто тільки за їх визначеної послідовності, що відображає логіку побудови тексту підручника, посібника, розповіді викладача тощо.

Може писати іноземною мовою тексти на знайомі теми, презентуючи наразі аргументи «за» і «проти» певної думки. Уміє складати іноземною мовою професійні тексти так, щоб перерахувати знайомі факти. Допускає незначну кількість помилок, які не впливають на правильність викладу смислового змісту речення.

Потребує покрокового контролю з боку викладача і подальших вказівок стосовно наступного кроку.

Приклади вправ:

- читання про себе навчального тексту з теми, що вивчається і містить до 5 % незнайомого мовного матеріалу;
- перегляд ключових запитань до тексту і програмування обсягу висловлення на кожне з них;
- письмова відповідь на кожне запитання в запрограмованому обсязі;
- викладення рішення обговорюваної проблеми в режимі: усно → письмово (із залученням додаткової інформації) → усно;
- перегляд запропонованого відеосюжету;
- скорочений запис послідовності фактів, що викладаються.

Низький рівень характеризує найнижчий ступінь навченості, коли студент відрізняє об'єкт, процес, явище або будь-яку дію від їх аналогів тільки тоді, коли йому пред'являють їх у готовому вигляді іноземною мовою, показуючи формальне знайомство з цим об'єктом, процесом або явищем, з їх зовнішніми, поверхневими характеристиками. Студент відрізняє формули, поняття одне від одного, але не може написати і пояснити їх, розв’язати завдання із застосуванням тих чи інших законів, на запитання дає односкладові відповіді, у яких часом помітна спроба «вгадати» правильну відповідь. Через недостатній обсяг засвоєної інформації іноземною мовою може писати тільки прості, короткі листи, записки або повідомлення з професійних тем. Допускає значну кількість помилок, які впливають на розуміння загального змісту речення. На занятті працює тільки за вказівкою викладача під його безпосереднім керівництвом.

Приклади вправ:

- читання навчального тексту з теми, що вивчається: а) про себе; б) вголос по абзацах;
- відповідь на запитання після тексту, що деталізують його зміст, читаючи їх уголос;
- читання цих запитань про себе, а відповідь на них вголос;
- викладення розв’язання обговорюваної проблеми в режимі: усно → письмово (із залученням додаткової інформації) → усно;
- письмовий переказ тексту з використанням ключових запитань як плану.

Результати порівняння рівня успішності студентів, які навчались у експериментальному режимі, зведено в табл. 1, у якій надано порівняння деяких методичних можливостей Інтернет-ресурсів із можливостями електронних посібників навчального призначення з курсу іноземної мови.

Таблиця 1

Порівняльна таблиця методичних можливостей Інтернет-ресурсів та електронних засобів навчального призначення

	Інтернет-ресурси (контрольна група, кількість студентів у %)	Електронні засоби навчального призначення (експериментальна група, кількість студентів у %
Індивідуальне навчання	найвищий рівень — 1 % високий рівень — 3 % середній рівень — 80 % низький рівень — 16 %	найвищий рівень —27 % високий рівень — 38 % середній рівень — 65% низький рівень — -
Мотивація навчання	найвищий рівень — 19 % високий рівень — 28 % середній рівень — 40 % низький рівень — 13 %	найвищий рівень —31 % високий рівень — 52 % середній рівень — 17 % низький рівень — -
Засвоєння матеріалу	найвищий рівень — 9 % високий рівень — 37 % середній рівень — 42 % низький рівень - 12 %	найвищий рівень —26% високий рівень —50% середній рівень — 24% низький рівень — -

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Підбиваючи підсумки, варто підкреслити, що застосування комп’ютерних програм сприяє підвищенню професійного рівня майбутнього фахівця. Використання мультимедійних програм буде доцільним у процесі вивчення студентами мовного і мовленнєвого матеріалу, проведення тестування щодо перевірки рівня сформованості навичок і розвитку вмінь.

До позитивних рис застосування спеціально розроблених програм відносять: урахування індивідуальних здібностей студента; чіткі цілі кожного мінімального етапу роботи; просування малими кроками від простої до більш складної інформації; неперервний зворотний зв’язок, який надає інформацію щодо якості виконання завдань, після чого студент або переходить до наступного виду роботи, або має працювати над помилками; стимулювання самонавчання згідно з навчальним планом в індивідуальному режимі. Програми поєднують індивідуальну і комунікативну спрямованість навчання, створюють відповідну мотивацію і завдяки цьому підвищують ефективність навчального процесу.

Подальшого дослідження потребують спеціальні комп’ютерні програми, що призначені для вивчення іноземної мови професійного спрямування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ванівська О. М. Інформаційні технології в процесі реалізації мовних стратегій у вищій школі : дис. ... канд. наук : 13.00.04 / Олександра Миронівна Ванівська. — К., 2009.
2. Бужиков Р. П.. Педагогічні умови застосування інноваційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземних мов студентів вищих економічних навчальних закладів : дис. ... канд. наук : 13.00.04 / Роман Петрович Бужиков. — К., 2007.
3. Палій О. А. Комплексне використання технічних засобів навчання для формування німецькомовної граматичної компетенції студентів (на базі англійської мови) : автореф. дис. на здобуття вчен. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / О. А. Палій. — К., 2002. — 20 с.

4. Радецька С. В. Методика навчання майбутніх економістів професійно спрямованого читання англійською мовою з використанням комп'ютера : автореф. дис. на здобуття вчен. ступеня канд. пед. наук: 13.00.02 / С. В. Радецька. — К., 2005. — 20 с.
5. Макоєд Н. О. Формування у майбутніх інженерів умінь перекладу фахових текстів із застосуванням комп'ютерних технологій : автореф. дис. на здобуття вчен. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04 / Н. О. Макоєд. — Одеса, 2002. — 21 с.
6. Булахова Я. В. Педагогічні умови навчання іноземних мов майбутніх інженерів-програмістів засобами мультимедійних програм : автореф .дис. на здобуття вчен. ступеня канд .пед .наук : спец. 13 .00.04 «Теорія і методика професійної освіти». — Луганськ, 2007. — 20 с.
7. Муліна Н. І. Методика розробки та використання дистанційного курсу англійської мови (старший ступінь у вищому технічному закладі освіти) : автореф. дис. на здобуття вчен. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / Н. І. Муліна. — К., 2001. — 22 с.
8. Логвіненко В. Г. Методика формування пізнавальної самостійності студентів технічних спеціальностей в процесі вивчення інформаційно-комунікативних технологій : автореф. дис. на здобуття вчен. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / В. Г. Логвіненко. — Х., 2005. — 19 с.
9. Вереітіна І. А. Система вправ у структурі електронних засобів навчального призначення для оптимізації процесу навчання іноземної мови // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. — Зб. статей: — Ялта : РВВ КГУ, 2013. — Вип. 38. — Ч. 2. — С. 6–12.
10. Скляренко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь/ Н. К. Скляренко // Іноземні мови. — 1999. — № 3. — С. 3–7.
11. Вереітіна І. А. Your professional portfolio. Part I. Operating systems. Networking and the Internet : навч .посіб . до проведення практичних занять (ІІІ курс І семестр) /І .А. Вереітіна. — Одеса : ОНАХТ, 2014. — 64 с .
12. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання [Наук. ред. укр. в-ня С. Ю. Ніколаєва]. — К. : Ленвіт, 2003. — 273 с.

Матеріал поступив до редакції 03.04.2014 р.

КОМПЬЮТЕРНО-ИНТЕГРИРОВАННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ БАКАЛАВРОВ КОМП'ЮТЕРНЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

Добровольская Наталия Леонидовна
преподаватель кафедры иностранных языков
Одесская национальная академия пищевых технологий, г. Одесса, Украина
natulyadob@rambler.ru

Аннотация. Работа посвящена внедрению новых информационных технологий в процесс обучения английскому языку профессиональной направленности студентов технических вузов. Определено, что имплементация Интернета в процесс обучения расширяет зону индивидуальной активности каждого студента. Целью статьи является определение методических преимуществ изучения иностранного языка с использованием специально разработанных и подготовленных электронных средств учебного назначения бакалаврами направления подготовки «Компьютерные науки». Доказано, что специально разработанные компьютерные образовательные технологии для курса иностранного языка имеют высокую степень интерактивности, предоставляют возможность индивидуального обучения, повышают мотивацию студентов к получению информации.

Ключевые слова: Интернет; образовательная среда; электронные средства учебного назначения; печатные и электронные источники; информационный ресурс.

COMPUTER-INTEGRATED TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGES TEACHING FOR BACHELORS IN COMPUTER SCIENCES

Nataliya L. Dobrovolska
teacher of foreign languages
Odessa National Academy of Food Technologies, Odessa, Ukraine
natulyadob@rambler.ru

Abstract. The present work addresses the problem of modern information technologies implementation into the process of technical colleges students ESP English teaching. It is defined that the using of the Internet resources in the learning process extends the individual activity of each student. The focus of the study is designation of methodological advantages of ESP learning using specially designed electronic tutorial for "Computer Sciences" bachelors training. It is proved that specially designed computer educational technologies for foreign language courses have a high degree of interactivity, provide opportunity for individual learning, increase students' motivation to obtain information.

Keywords: Internet; educational environment; electronic media for educational purposes; printed and electronic sources; information resource.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Vanivska O. M. Information technologies in the process of implementation of the language strategies in higher school : Dis. ... kand. Nauk : 13.00.04. — К., 2009 (in Ukrainian) .
2. Buzhikov R. P. Pedagogical conditions of application of innovative communication technologies in the process of learning foreign languages for students of higher economic educational institutions : Dis. ... kand. Nauk : 13.00.04. — К., 2007 (in Ukrainian).
3. Paliy O. A .Complex use of technical means of training for the formation of the German-speaking grammatical competence of students (on the basis of English) : avtoref. dis. kand. ped. Nauk : 13.00.02 / O. A. Paliy. — K., 2002. — 20 s. (in Ukrainian).
4. 4 .Radetska S. V. Technique of training of future economists of professionally directed reading in English with computer use : avtoref. dis. ... kand. ped. Nauk : 13.00.02 / S. V. Radetska. — K., 2005. — 20 s. (in Ukrainian).
5. Makoed N. O. Formation at future engineers of abilities of the translation of specialized texts with application of computer technologies : avtoref. dis. ... kand. ped. Nauk : 13.00.04 / N. O. Makoed (in Ukrainian).
6. Bulahova Ya. V. Pedagogical conditions of training in foreign languages of future software engineers means of multimedia programs : avtoref. dis. … kand. ped. nauk : 13 .00.04 (teoriya i metodika profesiynoyi osviti). —Lugansk, 2007. — 20 s. (in Ukrainian).
7. MulIna N. I. Technique of development and use of a remote course of English (the senior degree in the highest technical educational institution) : avtoref. dis. ... kand. ped. Nauk : 13.00.02 / N. I. Mulina. — K., 2001. — 22 s. (in Ukrainian).
8. Logvinenko V. G. Technique of formation of informative independence of students of technical specialties in the course of studying of information and communicative technologies : avtoref. dis. ... kand. ped. Nauk : 13.00.02 / V. G. Logvinenko. — H., 2005. — 19 s. (in Ukrainian).
9. Vereitina I. A. System of exercises in structure of electronic means of educational appointment for optimization of process of training in a foreign language: Problems of modern pedagogical education. Ser.: Pedagogika i psihologiya. — Zb. Statey. — Yalta : RVV KGU, 2013. — Vip. 38. — Ch. 2. — S. 6–12. (in Ukrainian).
10. Sklyarenko N. K. Modern requirements to exercises for formation of foreign-language speech skills and abilities // N. K. Sklyarenko // InozemnI movi. — 1999. — # 3. — S. 3–7. (in Ukrainian).
11. Vereitina I. A. Your professional portfolio. Part I. Operating systems. Networking and the Internet: Navch. posib. do provedennya praktichnih zanyat (III kurs I semestr) / I. A. Vereitina. — Odesa : ONAHT, 2014. — 64 s. (in Ukrainian).
12. Common Guidelines for Languages: learning, teaching, assessment [Nauk. red. ukr. v-nya S. Yu. Nikolaeva]. — K. : Lenvit, 2003. — 273 s. (in Ukrainian).